

Boschovy fantaskní obrazy podle Michala Müllera

Napsal(a) [Zdeněk Zahradník](#)

Závěrečný koncert festivalu Evy Garajové se uskutečnil 20. srpna v galerii Miro v areálu strahovského kláštera. Mezi Mozartovou *Malou noční hudbou* a Čajkovského *Serenádou* zazněla i vítězná skladba lucemburské skladatelské soutěže (Artistes en Herbe 2017), jejímž autorem je český skladatel Michal Müller - *Obrazy Hieronyma Bosche*. Skladba, jejímž dosavadním úspěšným interpretem byl znamenitý český houslista Jindřich Pazdera se dočkala nejen mezinárodního ocenění, ale i jedinečného provedení italským houslistou **Maurizio Sciarrettim** spolu s **Komorním orchestrem Quattro** s dirigentem **Markem Štilcem**.

Psat o zaujatém a tempově svěžím vyznění Mozartovy *Malé noční hudby* a Čajkovského *Serenády* by opět jen potvrzovalo kvality orchestru, pokusím se proto soustředit na dílo Michala Müllera. Vzhledem k tomu, že v galerii nebyl vystaven žádný obraz Hieronyma Bosche, byla posluchačům představena alespoň reprodukce části jeho geniálního alegorického obrazu a jeho dílo bylo uvedeno slovy Jindřicha Pazdery, žel téměř nečitelně reprodukovánými na jinak bohatě výtvarně vybaveném programu: „*Hieronymus Bosch patří k neoriginálnějším umělcům všech dob. Je těžké jej zařadit do stylistických kategorií. Čím byl: mystikem, svobodným tvůrcem, kacířem či surrealistou? Ve svých výtvarných projevech zobrazuje lidi jakoby zevnitř, spolu s fantastickými zvířaty, rostlinami, neidentifikovatelnými objekty a stroji. Proto je namísto hudebně tlumočit jeho dílo polystylistickými prostředky. Concerto grosso Obrazy Hieronyma Bosche je postaveno na dvou hlavních hudebních tématech: na*

notových kryptogramech jmen Hieronymus Bosch (h-e-d-c-es/b-es-c-h) a Michal Müller, jehož kryptogram je v tónině a moll.“

Nechci podrobně popisovat hudební strukturu jednotlivých vět v jejich kryptografických tématech, čitelných pouze posluchači s absolutním hudebním sluchem, ale jejich hudební náplň. Stylová rozmanitost, o níž byla řeč výrazně formuje celé dílo, které se tak stává přístupným širokému publiku. Orchestrální úvod, vytvořený právě citovaným kryptogramem malíře, kryptogramem jehož tóny vzápětí převezmou sólové housle, jakoby otevíral dávný magický svět s jeho mystikou a neskutečnou fantazií. Barokně romanticky jímavá melodie, připomínající volnou část z Vivaldiho *Čtvera ročních období* je (slovy J. Pazdery) „*volně vytvořená z kryptogramu autora hudby.*“ Následující rychlá věta vytváří dramatický kontrast a ve virtuózních pasážích houslí a orchestru přináší náznaky obou témat. Dramatický vzruch nepostrádají ani části následující, zvukově obohacené flétnou, hobojem a bicími nástroji. Posluchačsky zvláště zaujme střední část závěrečné věty vířivým valčíkem a působivě vystavěnou kodou. Vřelý potlesk na konci koncertu byl svědectvím již zmíněné široké sdělnosti a přístupnosti Müllerovy hudby.